

DET STORE JOBCIRKUS

DET STORE JOBCIRKUS

Danmark bruger hvert år cirka 15 milliarder kroner på aktivering af ledige – en af arbejdsmarkedspolitikens vigtigste indsatser. Fordi vi har brug for flere mennesker i job. Og fordi mennesker trives i job. Men får vi nok ud det? Hjælp os med at finde svaret.

Her er, hvad Berlingske Tidendes undersøgelse foreløbig har vist:

Fra Skagen til Gedser er det strømmet ind med absurde eksempler på aktivering fra hundredevis af ledige. Eksemplerne dokumenterer, at kommunernes økonomi bliver prioriteret højere end de lediges behov. De ledige bliver sendt på de samme kurser igen og igen, og kommunerne spekulerer med refusionen med økonomisk gevinst for øje.

De mange reaktioner kommer efter, at Berlingske Tidende i søndags kunne fortælle historien om et halvtomt aktiveringstilbud i Farvergade, hvor Københavns Kommune alligevel hævder den højeste refusion fra staten. Den sag kulegraves nu af Beskæftigelsesministeriet og Folketingets ombudsmand, der undersøger, om kommunen bevidst har spekuleret i reglerne.

DA og LO ønsker at opgaven med aktivering tages helt væk fra kommunerne, mens KL erkender, at der er brug for at revidere kommunernes refusioner. Et flertal uden om regeringen lægger nu op til en ændring af den danske aktiveringspolitik og forlanger handling fra beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V). Allerede i 2009 foreslog regeringens stort anlagte Arbejdsmarkedskommission en ændring af de meget komplicerede refusionsregler.

Vi vil meget gerne høre din historie på www.berlingske.dk/aktivering, hvis du har undret dig over din aktivering eller arbejder med aktivering af ledige.

Af Morten Frich, Simon Bendtsen, Peter Suppli Benson og Jesper Woldenhof

berlingske.dk/aktivering

FORTÆL DIN HISTORIE

Milliarder til aktivering

Ny rapport fra Rigsrevisionen viser, at milliarder til hjælp til svage ledige ikke har nogen eller måske endda negativ effekt.

Af Peter Suppli Benson, Simon Bendtsen, Morten Frich og Jesper Woldenhof

9,4 milliarder kroner. Så mange offentlige kroner er reelt blevet spildt på aktivering af »ikke-arbejdsmarkedssparate« ledige de seneste fire år.

Det er konklusionen i en opsigtsvækkende beretning fra Rigsrevisionen, som i går blev offentliggjort, og som handler om aktivering af svage ledige, som for eksempel har sociale eller helbreds-mæssige problemer – ud over at de er ledige.

For selv om det offentlige pumpede 1,6 milliarder kroner i gruppen til aktivering i 2006, 2,2 milliarder kroner i 2007, 3,3 milliarder kroner i 2008 og 2,3 milliarder kroner i 2009, så har Rigsrevisionen ikke kunnet dokumentere den mindste positive effekt af aktiveringen, når de sammenligner med tilsvarende ledige, som ikke kommer i aktivering. Faktisk skriver Rigsrevisionen, at effekten af aktivering ligefrem har haft negativ effekt. Ifølge beretningen kom »de aktiverede i selvforsørgelse eller beskæf-

tigelse en mindre del af tiden end de ikke-aktiverede i perioden 2006«.

Statsrevisorerne har modtaget Rigsrevisionens undersøgelse, og de er tydeligt kritiske over for det magre udbytte af de mange milliarder kroner og de mange tiltag, som Beskæftigelsesministeriet og kommunerne har taget over for de ikke-arbejdsmarkedssparate ledige.

»Vi må konkludere, at effekten af de mange milliarder, der puttes i aktivering af de ikke-arbejdsmarkedssparate ledige, er meget beskednen, for ikke at sige ikke-eksisterende. Derfor udtrykker vi kritik, det er det, vi kan gøre,« siger formanden for statsrevisorerne, Peder Larsen.

Ikke overraskende er op-positionen dybt kritisk over for regeringens hjælp til de svage ledige oven på Rigsrevisionens undersøgelse.

»Rigsrevisionens rapport er en sønderlemmende kritik af regeringens indsats for de svageste på arbejdsmarkedet. Den dokumenterer én gang for alle, at regeringens indsats ikke har virket. Vi er nødt til at sadle om, hvis vi skal hjælpe de ledige, der er langt fra arbejdsmarkedet,« siger arbejdsmarkedetsordfører Torben Hansen (S).

Det skal gøres bedre

Beskæftigelsesminister Inger Støjberg (V) erkender, at samfundet ikke får nok ud af de mange milliarder, der bru-

ges på de ikke-arbejdsmarkedssparate ledige.

»Det er klart, at vi skal gøre tingene bedre, og det forsøger vi hele tiden. Men det er afgørende for regeringerne at slå fast, at vi ikke vil give op i forhold til denne gruppe. Vi har at gøre med en udsat gruppe, og mange har det svært. Men vi skal blive ved med at prøve at få dem i den rigtige retning. Det kan godt være, at beretningen har en negativ konklusion, men vi vil gøre alt, hvad vi kan, for at ændre det billede,« siger Inger Støjberg.

Men er det ikke spild af skatte kroner at give 9,4 milliarder kroner ud og ikke få noget igen?

»Vi mener, at vi får noget

»Jeg har fået livet tilbage«

Angst for at dø forhindrede igennem fire år Celica Nørfelt i at tage en uddannelse. Et aktiveringstilbud med fokus på psykoterapi og gruppecoaching lærte hende at tro på livet.

Af Johan Winther

»Jeg kender alt til aktiverings-tilbud, der ikke virker – for jeg har været på flere af dem. Men det her har virkelig hjulpet mig. Jeg har fået nogle konkrete værktøjer, så jeg i dag kan styre min angst og er kommet i gang med mit liv, som jeg gerne vil leve det,« siger 23-årige Celica Nørfelt.

I dag er hun i gang med en HF-uddannelse og på vej til at blive pædagog, men for et år siden bandt angst hende til sengen.

Vi sidder på et jobcenter i Rødovre med madrasser på gulvet og farverige billeder af roser og oliven på væggene. Her var Celica Nørfelt i foråret del af et gruppeforløb, »Mod på tilværelsen«, for ledige med angst og depression. Forløbet kombinerede psykoterapi med gruppecoaching og individuelle samtaler.

»Jeg var bange for at miste folk og bange for at dø uden at blive fundet. Derfor kunne jeg ofte ikke tage toget, fordi jeg var angst for, hvad der ville ske. Det gjorde det meget svært at følge uddannelsesforløb og virksomhedspraktikker,« forklarer Celica Nørfelt.

Angst for at dø

Sidste år på denne tid havde Celica Nørfelt meget svært ved at komme ud ad døren. Bare det at træde ud af sengen var en daglig udfordring. Siden hun som 19-årig fik en datter, havde hun været i gang med forskellige forløb i 10. klasse og praktikker som rengøringsmedhjælper og hjemmehjælper, men angsten

vandt hver gang. En aften, da hun lige havde født, var det særlig slemt.

»Min kæreste var ikke kommet hjem, så jeg blev helt vildt bange for, om der var sket noget. Jeg fik hjertebanken, svedige hænder og ondt i venstre arm – det er jo dér, smerten kommer fra, hvis man er ved at få hjertestop,« siger Celica Nørfelt og lægger højre hånd over venstre arm.

Samme nat sov Celica Nørfelt først efter flere times telefonsamtale med sin sagsbehandler, og hun sov ikke alene i mange måneder efter.

»Min kæreste havde det selvfølgelig fint, men når man kan blive så bange for småting, kan du nok forstå, at det kan være svært at tage en uddannelse og arbejde,« forklarer Celica Nørfelt, inden hun fjerner hånden fra armen.

Styr på tankerne

Når angsten kommer snigende i dag, ved Celica Nørfelt, hvad hun skal gøre. I coachinggruppen har hun lært nogle teknikker til at styre sine tanker og undgå den angst, der havde holdt hende hjemme igennem næsten fire år.

»Hvis jeg ligger i sengen og ikke gider op om morgenen, så spørger jeg mig selv. Hvorfor gider du ikke stå op? Svaret er så, at jeg er doven, og måske har jeg haft en dårlig oplevelse dagen før. Og så siger jeg til mig selv, at det skal jo ikke stoppe mig, og jeg må også tage mig sammen,« siger Celica Nørfelt, inden hun forklarer:

»Det er en indre dialog, hvor man skal snakke sødt,

men bestemt til sig selv. Faktisk kan det godt føles lidt skizofrent i starten, men det går hurtigt over. Og i dag bruger jeg det faktisk hele tiden.«

Plan for fremtiden

Gruppen mødtes to gange om ugen i tre timer, og ved siden af fik de individuelle samtaler. De øvede også vejtrækning, og ofte tegnede de, hvis det var svært at sætte ord på.

»Visualiseringen er noget af det, der har hjulpet mig rigtig meget,« siger Celica Nørfelt og begynder at tegne en skitse af en plan for sit fremtidige liv. En lignende skitse – mere detaljeret og i farver – tegnede Celica Nørfelt i foråret.

Der er en kasse med HF, en kasse med pædagogseminar og nedenunder de gevinster, som venter. Her betyder studenterhuen og pengene som uddannet pædagog meget.

»Jeg har altid vidst, at jeg gerne ville være pædagog. Men det var svært at komme i gang, fordi jeg var så angst,« siger Celica Nørfelt.

Hun er meget tilfreds med det kombinerede forløb i Rødovre, og hendes eneste anke er, at hun gerne ville have haft tilbuddet noget tidligere.

»Man kan sige, at forløbet her har givet mig livet tilbage. Det eneste, jeg kan være ærgerlig over, er, at jeg ikke fik tilbuddet noget tidligere – for så havde jeg været et andet sted i dag,« siger Celica Nørfelt.

jowi@berlingske.dk

